

2018/0358M(NLE)

5.12.2019

NUOMONĖ

Užsienio reikalų komiteto

pateikta Tarptautinės prekybos komitetui

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir
Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo sudarymo
Sąjungos vardu projekto
(2018/0358M(NLE))

Nuomonės referentė: Isabel Wiseler-Lima

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Tarptautinės prekybos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad ekonominė plėtra ir daugiašališkumas – tai svarbios priemonės siekiant gerinti žmonių gyvenimą; atkreipia dėmesį į tai, kad vienas iš investicijų apsaugos susitarimo (IAS) tikslų – ES ir Vietnamo ekonominių, prekybinių ir investicinių santykių stiprinimas, laikantis darnaus vystymosi tikslo, taip pat prekybos ir investicijų skatinimas, visapusiškai paisant tarptautiniu mastu pripažintų žmogaus teisių, aplinkos ir darbo standartų bei susitarimų;
2. apgailestauja, kad Komisija neatliko ES ir Vietnamo investicijų apsaugos susitarimo poveikio žmogaus teisėms vertinimo, o tai prieštarauja ES ombudsmeno 2015 m. sprendimui ir ES veiksmų planui žmogaus teisių ir demokratijos srityje; ragina Komisiją nedelsiant atlikti poveikio žmogaus teisėms vertinimą; nurodo, kad Komisija taip pat įsipareigojo atlikti ekonominio, socialinio poveikio ir poveikio aplinkai *ex post* vertinimą;
3. palankiai vertina aktyvesnę ES ir Vietnamo politinį dialogą ir galimybes spręsti susirūpinimą keliančius klausimus žmogaus teisių srityje, naudojantis instituciniais mechanizmais, numatytais partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS) 35 straipsnyje ir laisvosios prekybos susitarimo (LPS) 13 straipsnyje; pakartoja, kad šiais straipsniais kartu su periodinio vertinimo sistema suteikiamos priemonės žmogaus teisių problemoms, susijusioms su IAS įgyvendinimu, spręsti, tačiau juos turi papildyti ES bei jos valstybių narių vykdoma priežiūra ir nepriklausomas stebėsenos ir skundų nagrinėjimo mechanizmas, kad nukentėję piliečiai ir suinteresuotieji subjektai galėtų veiksmingai ginti savo teises ir pasitelkti priemonę, kuria būtų šalinamas galimas neigiamas poveikis žmogaus teisėms; atkreipia dėmesį į tai, kad, net jei viena susitarimo šalis gali vienašališkai imtis atitinkamų priemonių, kai mano, kad kita susitarimo šalis padarė esminį PBS pažeidimą, dėl šių priemonių visiškai savo nuožiūra sprendžia susitarimo šalys ir tokios priemonės buvo taikytos tik labai išskirtinėmis aplinkybėmis;
4. pabrėžia, kad pagal PBS VI antraštinę dalį susitarimo šalys susitaria bendradarbiauti žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos, lyčių lygybės, klimato kaitos, migracijos, sveikatos, švietimo ir mokymo, socialinių ir ekonominių reikalų srityse, taip pat reformuojant viešąjį administravimą, siekiant užtikrinti, kad ES propaguojami aukšti standartai ir vertybės būtų atspindėti būsimose Vietnamo reformose ir kad, be kita ko, būtų įgyvendinamos tarptautinės žmogaus teisių priemonės, kurių šalis yra Vietnamas; susirūpinęs pažymi, kad nuo tada, kai įsigaliojo PBS, pablogėjo žmogaus teisių padėtis;
5. pabrėžia, kad susitarimo šalys ir investuotojai privalo laikytis visų atitinkamų tarptautinių žmogaus teisių standartų ir įsipareigojimų; atkreipia dėmesį į investuotojų atsakomybę pagal EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus; primena, kad įmonės turi paisyti tarptautinių žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos standartų; ragina ES ir Vietnamą bendradarbiauti siekiant parengti kovos su vaikų darbu veiksmų planą, įskaitant būtiną įmonėms skirtą sistemą;
6. visapusiškai pritaria nuolatiniam, tikram ir į rezultatus orientuotam ES ir Vietnamo

bendradarbiavimui žmogaus teisių srityje, be kita ko, pasinaudojant dvišaliu dialogu žmogaus teisių klausimais ir kitais aukšto lygio susitikimais, kurie svarbūs siekiant dvišalių investicijų; ragina stiprinti metinį ES ir Vietnamo dialogą žmogaus teisių klausimais įtraukiant nepriklausomas vietos pilietinės visuomenės organizacijas ir žmogaus teisių gynėjus; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad Komisija ir Europos išorės veikslių tarnyba (EIVT) turi ypač atsižvelgti į tai, kad nepriklausoma pilietinė visuomenė brutaliai slopinama ir daugiausia veikia pogrindyje, nes bijoma persekiojimo ir atsakomųjų veikslių; apgailestauja, kad ne mažiau kaip du kartus prieš pat dialogą Vietname buvo sulaikyti aktyvistai; primygtinai pabrėžia, kad šiuose dialoguose svarbu kalbėti apie atskirus atvejus ir imtis tolesnių veikslių atsižvelgiant į su jais susijusią situaciją; apgailestauja dėl to, kad po keleto ES ir Vietnamo dialogų žmogaus teisių klausimais raundų nematyti apčiuopiamų rezultatų; ragina per dialogus, kurie turėtų būti orientuoti į konkrečius rezultatus, atsižvelgti į informaciją, gautą iš atitinkamų tarptautinių organizacijų;

7. atkreipia dėmesį į tai, kad IAS galėtų būti svarbus padedant kelti gyvenimo lygį, skatinti gerovę ir stabilumą, taip pat stiprinti teisinę valstybę, gerą valdymą, darnų vystymąsi ir pagarbą žmogaus teisėms Vietname, tuo pat metu sudarant sąlygas ES puoselėti taikos ir stabilumo tikslus šiame regione; pabrėžia, kad aiškus šių visuotinių vertybių puoselėjimas yra bet kokio ES ir trečiosios valstybės susitarimo sąlygų dalis; yra susirūpinęs dėl to, kad stokojama vykdytinų įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, numatytų investuotojams;
8. pažymi, kad investicinių teismų sistemos jurisprudencija turėtų būti užtikrintas žmogaus teisių standartų paisymas; pažymi, kad dėl didelių išlaidų, siejamų su investicinių teismų sistemos procedūromis, gali sumažėti nukentėjusių piliečių galimybės kreiptis į teismą ir pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis; apgailestauja, kad pilietinės visuomenės galimybės susipažinti su bylomis ir gebėjimas jose dalyvauti gali būti riboti dėl to, kad trūksta nuostatų dėl teismo konsultanto (lot. *amicus curiae*);
9. rekomenduoja Parlamentui pritarti susitarimui tik tuo atveju, jei šioje rezoliucijoje pateiktos rekomendacijos bus teisiškai ir veiksmingai įgyvendintos.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimas
Nuorodos	2018/0358M(NLE)
Atsakingas komitetas	INTA
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AFET 24.10.2019
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Isabel Wiseler-Lima 30.9.2019
Svarstymas komitete	14.10.2019 2.12.2019
Priėmimo data	4.12.2019
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 48 - : 8 0 : 6
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Phil Bennion, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gina Dowding, Tanja Fajon, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Jaak Madison, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Andrea Cozzolino, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Jytte Guteland, Andrzej Halicki, Martin Horwood, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Kris Peeters, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Javier Zarzalejos, Bernhard Zimmnick
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Geoffrey Van Orden

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

48	+
ID	Bernhard Zimniok
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Kris Peeters, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Martin Horwood, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Irina Von Wiese
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Andrea Cozzolino, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Jytte Guteland, Sven Mikser, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
VERTS/ALE	Gina Dowding, Heidi Hautala, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Viola Von Cramon-Taubadel

8	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Geoffrey Van Orden, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
GUE/NGL	Manu Pineda, Mick Wallace

6	0
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Idoia Villanueva Ruiz
ID	Susanna Ceccardi, Gilles Lebreton, Jaak Madison, Thierry Mariani

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė